

Beleid huisvesting arbeidsmigranten 2020

Inhoud

1.	Inleiding	4
1.1	Verschillende typen buitenlandse werknemers	4
1.2	Huisvesting arbeidsmigranten.....	4
1.3	Somerense situatie	5
1.4	Leeswijzer.....	5
2.	Beleidskader.....	6
2.1	Rijksbeleid	6
2.2	Provinciaal beleid	6
2.3	Gemeentelijk beleid.....	7
3.	Uitgangspunten huidig gemeentelijk beleid.....	8
3.1	Structuurvisie arbeidsmigranten 2008	8
3.1.1	Huisvesting in de kom conform de 'Structuurvisie arbeidsmigranten 2008'	8
3.1.2	Huisvesting op bedrijverterrein conform de 'Structuurvisie arbeidsmigranten 2008'	8
3.1.3	Huisvesting in het buitengebied conform de 'Structuurvisie arbeidsmigranten 2008'	9
3.2	Evaluatie 2013 van de 'Structuurvisie arbeidsmigranten 2008'.....	10
4.	Wijzigingen gemeentelijk beleid	11
4.1	Huisvesting in de kom	11
4.1.1	Spreiding woningen	11
4.1.2	Aantal personen	12
4.1.3	Parkeren	12
4.2	Huisvesting in het buitengebied	13
4.2.1	Agrarische bedrijven.....	13
4.2.2	Spreiding van de locaties	14
4.2.4	Logiesgebouwen	15
4.3	Huisvesting algemeen.....	16
4.3.1	SNF-Normering	16
4.3.2	Nachtregister.....	16
4.3.3	Geen overlast of belemmeringen	17
4.3.4	Expats	17
5.	Vertaling nieuw beleid in bestemmingsplannen	18
5.1	Algemeen.....	18
5.2	Huisvesting in de kom	19
5.3	Huisvesting op een bedrijventerrein	19
5.4	Huisvesting in het buitengebied in een burgerwoning of plattelandswoning.....	20

5.5 Huisvesting in het buitengebied bij het agrarisch bedrijf	20
6. Handhaving	22
7. Uitvoering beleid	23
7.1 Overgangssituatie	23
7.2 Bestemmingsplan.....	23
7.3 Omgevingsvergunning	24
7.4 Evaluatie	24
8. Integratie	25
8.1 Onis	25
8.2 Kinderopvang	25
8.3 Jeugdgezondheidszorg	25
8.4 Basisonderwijs.....	26
8.5 Bibliotheek Helmond Peel	26
8.6 Gezins- en jongerencoaches	26

Bijlage 1: Kosten SNF

Bijlage 2: SNF norm met toelichting bouwbesluit

Bijlage 3: Structuurvisie Arbeidsmigranten 2008

Bijlage 4: Raadsvoorstel en besluit evaluatie onderdeel arbeidsmigranten 2013

Bijlage 5: Amendement evaluatie onderdeel arbeidsmigranten 2013

1. Inleiding

In Nederland is de aanwezigheid van arbeidskrachten uit het buitenland om tekorten op de binnenlandse arbeidsmarkt op te vangen van alle tijden. De verstoorde verhouding tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt en het vrij verkeer van personen en diensten heeft geleid tot een forse groei van het aantal, al dan niet tijdelijke, arbeidsmigranten. De behoefte aan inzet van extra arbeidskrachten is tegenwoordig voor zowel laaggekwalificeerd werk (onder andere land- en tuinbouw, vlees- en metaalindustrie) als hooggekwalificeerd werk. Het invullen van dit werkaanbod aan onze Nederlandse economie is onmisbaar, aangezien arbeidsmigranten bijdragen aan het oplossen van knelpunten op de arbeidsmarkt. De verwachting is dat het aantal arbeidsmigranten de komende jaren verder zal groeien.

1.1 Verschillende typen buitenlandse werknemers

Een groot deel van de personen die vanuit het buitenland in Nederland komen werken, is niet van plan zich hier blijvend te vestigen. Deze personen worden seizoenwerkers, kennismigranten of expats genoemd. Er is een onderscheid te maken tussen deze typen werknemers.

De *seizoenwerkers* worden voor korte tijd ingehuurd in onder meer de land- en tuinbouw en industrie. Zij zijn vaak werkzaam bij de lokale ondernemer, maar zijn ook werkzaam in omliggende gemeenten. Voor de seizoenwerker wordt met name de term arbeidsmigrant gebruikt.

Een *expat* (ook wel een kennismigrant genoemd) is een persoon die gedurende langere tijd in het buitenland woont en werkt, omdat hij door een internationaal opererende organisatie in het buitenland is gestationeerd.

Het grote verschil tussen een seizoenwerker en kennismigrant is het opleidingsniveau. Daarnaast werkt een seizoenwerker vaak voor een lokaal Nederlands bedrijf en een expat bij een multinational.

Dit beleid richt zich op de seizoenwerkers (arbeidsmigrant) waar huisvestingsplekken voor gezocht dienen te worden. Huisvestingsplekken voor expats maken geen onderdeel uit van dit beleid en komen separaat terug, aangezien expats vaak ook gezinnen meebrengen en daardoor een andere behoefte hebben, zoals scholen, en gedurende langere tijd in Nederland verblijven.

1.2 Huisvesting arbeidsmigranten

In beginsel ligt de verantwoordelijkheid voor het tijdelijk huisvesten van seizoenwerkers of arbeidsmigranten bij de werkgever. Deze moet zorgen voor huisvestingsmogelijkheden. Dit betekent niet dat de gemeente hierin geen rol heeft. De (ruimtelijke) kaders van de huisvesting van tijdelijke seizoenwerkers worden door de gemeente bepaald. Er is immers in veel gevallen sprake van een ruimtelijke uitstraling c.q. impact en daarnaast heeft de gemeente een zorgplicht, zodat arbeidsmigranten onder de juiste omstandigheden worden gehuisvest. De woonbehoefte is niet voor iedere arbeidsmigrant gelijk. Dit is afhankelijk van de verblijfsduur. We kunnen een onderscheid maken in drie verschillende categorieën:

1. Tijdelijke migranten (short stay): arbeidsmigranten die korte tijd (1 week tot 6 maanden) in Nederland verblijven (tijdelijke huisvesting met het hoofdverblijf buiten Nederland);
2. Permanent tijdelijke migranten (mid stay): arbeidsmigranten die tussen 6 maanden en 3 jaar in Nederland verblijven. Deze arbeidsmigranten pendelen tussen Nederland en het land van herkomst. Ze werken ongeveer 6 tot 9 maanden in Nederland en de overige maanden brengen ze in het land van herkomst door (structurele huisvesting met het hoofdverblijf buiten Nederland);
3. Permanente migranten (long stay): arbeidsmigranten die zich al dan niet met partner en/ of gezin in Nederland vestigen (reguliere huisvesting met het hoofdverblijf in Nederland).

Aanvullend op het onderscheid in de type arbeidsmigranten, moet een arbeidsmigrant die de intentie heeft om langer dan 4 maanden in Nederland te verblijven, zich inschrijven in de Gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens. Indien een arbeidsmigrant korter dan 4 maanden verblijft in Nederland, dan dient hij of zij zich in te schrijven in de BRP (basisregistratie Personen), waar het Rni (Register niet-ingezetenen) een onderdeel van uitmaakt.

1.3 Somerense situatie

In de gemeente Someren verblijven er naar schatting 800 Midden- en Oost-Europese arbeidsmigranten. Deze arbeidsmigranten werken binnen de gemeente Someren met name in de agrarische sector. Ook vervullen deze arbeidsmigranten de arbeidsbehoefte in naburige gemeenten, zoals in de metaalsector in gemeente Helmond.

De gemeente Someren heeft beleid voor arbeidsmigranten daterend uit 2008. In 2013 is dit beleid geëvalueerd (én vertaald in het Bestemmingsplan 'Parapluplan NAF-beleid Someren' in 2018). Het is daarom tijd voor een heroverweging van het beleid en om het beleid te herschrijven waar nodig.

Het nieuwe beleid huisvesting arbeidsmigranten geeft richtlijnen voor met name de huisvesting voor de tijdelijke en permanent tijdelijke arbeidsmigrant. Ook de integratie van de arbeidsmigrant wordt meegenomen in dit beleid.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het beleidskader beschreven. In hoofdstuk 3 wordt het gemeentelijk beleid verder uitgewerkt. Hoofdstuk 4 omschrijft of en waar aanpassingen in het huidige gemeentelijke beleid gewenst zijn. In hoofdstuk 5 is een uiteenzetting van de regels opgenomen, zoals deze ook opgenomen kunnen worden in de uitwerking van dit beleid in een bestemmingsplan. Hoofdstuk 6 ziet toe op de handhaving van de huisvesting van arbeidsmigranten. Hoofdstuk 7 beschrijft de overgangssituatie en de vergunningsverlening. In hoofdstuk 8, tevens laatste hoofdstuk wordt ingegaan op de integratie van arbeidsmigranten die zich definitief in Nederland vestigen.

2. Beleidskader

2.1 Rijksbeleid

In Nederland verblijven ongeveer 400.000 arbeidsmigranten uit Oost-Midden- en Zuid-Europa (EU-arbeidsmigranten). De verwachting is dat de vraag naar (tijdelijke) woonruimte voor deze groep de komende jaren blijft. De Rijksoverheid stimuleert gemeenten, verhuurders en werkgevers om goede en betaalbare (tijdelijke) woonruimte voor EU-arbeidsmigranten te creëren.

In 2012 is de Nationale verklaring huisvesting EU-arbeidsmigranten getekend. In deze verklaring zijn afspraken tussen het Rijk, gemeenten, woningcorporaties, werkgevers en vakbonden vastgelegd. De reden voor het opstellen van de verklaring was de verslechterde huisvesting en positie van arbeidsmigranten. Om dit te verbeteren zijn in verschillende regio's in Nederland afspraken gemaakt over de aanpak rondom deze huisvesting.

De nationale verklaring huisvesting EU-arbeidsmigranten heeft geleid tot de oprichting van de Stichting Normering Flexwonen (SNF). De SNF stelt normen op voor de kwaliteit van huisvesting van arbeidsmigranten op het gebied van ruimte, privacy, sanitair, hygiëne en veiligheid. Tevens beheert SNF de registers van organisaties die aan de SNF normering voldoen. Tot slot voert de SNF jaarlijks controles uit bij de huisvestingslocaties van de geregistreerde organisaties. Deze controles worden uitgevoerd door een aantal inspectie-instellingen waarmee een samenwerkingsovereenkomst is afgesloten. Als geconstateerd wordt dat een woonruimte niet voldoet aan de normen, ook niet met aanpassingen, dan wordt de organisatie verwijderd uit het register van de SNF. Om in te kunnen schrijven in het register van het SNF is registratie bij de Kamer van Koophandel een voorwaarde. Informatie over de kosten van de SNF-normering en de uitwerking waar de SNF-norm op ziet, zijn als bijlage 1 en 2 toegevoegd.

In augustus 2018 heeft het ministerie van sociale zaken en werkgelegenheid een brochure uitgebracht voor de Europese arbeidsmigrant. Deze brochure is in diverse talen verkrijgbaar en heeft als doel om de arbeidsmigrant wegwijs te maken. In de brochure worden verschillende zaken omschreven omtrent de verplichtingen die er zijn als (tijdelijke) inwoner, hetgeen waar je mee te maken krijgt op werkgebied, zoals werktijden, minimumloon en arbeidsvoorwaarden. Ook gaat de brochure in op de zaken waarmee je te maken krijgt als je inwoner van Nederland wordt, zoals belastingen, Nederlandse taal leren en medische zorg. De brochure is als bijlage toegevoegd.

2.2 Provinciaal beleid

Veel Brabantse bedrijven zijn afhankelijk van de circa 100.000 arbeidsmigranten (EU-burgers uit Midden- of Oost-Europa) die in onze provincie werken. Aan geschikte huisvesting is echter een groot tekort. Mede hierdoor ontstaan sociale problemen, zoals slechte woonomstandigheden, te veel bewoners in een pand en (vrees voor) overlast in woonwijken.

Voor werkgevers is het vinden van personeel en het organiseren van huisvesting vaak een lastige opgave. De provincie Noord-Brabant heeft een start gemaakt voor een intensievere samenwerking tussen gemeenten, werkgevers en huisvestingsorganisaties. De provincie wil komen tot één gezamenlijk beleid en heeft hiertoe in januari 2019 een netwerkbijeenkomst georganiseerd. Een

verder vervolg hierop moet nog komen. De intentie van de provincie is te komen tot een gezamenlijk beleid, maar de uitvoerbaarheid hiervan is onduidelijk. Tevens is niet bekend op wat voor termijn dit beleid eventueel vorm gaat krijgen.

2.3 Gemeentelijk beleid

De gemeente Someren had als één van de eerste gemeenten een beleid voor het huisvesten van arbeidsmigranten opgesteld, te weten de 'Structuurvisie arbeidsmigranten 2008'. Dit beleid is op 17 december 2008 door de gemeenteraad vastgesteld. Met deze structuurvisie heeft de gemeente Someren een kader voor de aanpak van de problematiek van de huisvesting, zowel voor tijdelijke en structurele huisvesting geschapen. In deze structuurvisie is opgenomen welke huisvestingsmogelijkheden waar en onder welke voorwaarden mogelijk zijn. Deze structuurvisie heeft inmiddels ook zijn beslag gekregen in verschillende bestemmingsplannen door het opnemen van bijvoorbeeld een afwijkingsbevoegdheid om arbeidsmigranten te kunnen huisvesten bij agrarische bedrijven.

De evaluatie van de structuurvisie heeft op 24 april 2013 in de gemeenteraad plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot enkele aanpassingen die vertaald zijn in het Bestemmingsplan 'Parapluplan NAF-beleid Someren' in 2018. In hoofdstuk 3 volgt een uiteenzetting van de inhoud van het actuele gemeentelijke beleid rondom de huisvesting van arbeidsmigranten.

3. Uitgangspunten huidig gemeentelijk beleid

3.1 Structuurvisie arbeidsmigranten 2008

In de gemeente Someren is in 2008 de 'Structuurvisie arbeidsmigranten 2008' door de gemeenteraad vastgesteld. In deze structuurvisie zijn de kaders opgenomen voor de huisvesting van arbeidsmigranten om te zorgen voor een behoorlijke huisvestingsplaats, voor zowel binnen de kernen van de gemeente als in het buitengebied van de gemeente Someren.

3.1.1 Huisvesting in de kom conform de 'Structuurvisie arbeidsmigranten 2008'

In de komgebieden van de gemeente Someren, te weten Someren (dorp), Someren-Eind, Someren-Heide en Lierop is het mogelijk om arbeidsmigranten te huisvesten conform de 'Structuurvisie arbeidsmigranten 2008'. Het aantal personen dat per woning gehuisvest kan worden is afhankelijk van de grootte van de woning alsmede de aanwezige voorzieningen. In totaal mogen er maximaal 10 personen gehuisvest worden in een woning in de kom, waarbij per persoon minimaal 12 m² bruto woonruimte aanwezig moet zijn. Concentratie van arbeidsmigranten is niet wenselijk. Kleinschaligheid in woonwijken heeft de voorkeur boven grote (onbeheerde) concentraties en voorzieningen. Voor parkeren is de norm gesteld op 1 parkeerplaats per 3 huisvestingsplaatsen op eigen terrein gebaseerd op de gegevens van 2007/2008.

Huisvesting vanaf 5 personen of meer wordt gebruikvergunningplichting gesteld (tot en met 10 personen kan volstaan worden met een gebruiksmelding vanaf 11 personen is een gebruikvergunning verplicht).

Tot en met 4 personen is geen nachregister verplicht, vanaf 5 personen wordt een nachregister verplicht gesteld.

Bij huisvesting binnen de kerngebieden is huisvesting van arbeidsmigranten ook mogelijk in bestaande logies- of hotelfuncties.

3.1.2 Huisvesting op bedrijventerrein conform de 'Structuurvisie arbeidsmigranten 2008'

Op de bedrijventerreinen is in beginsel huisvesting van arbeidsmigranten niet toegestaan omdat derden geen hinder mogen ondervinden van de huisvesting. In milieukundig opzicht is het niet wenselijk om huisvesting op bedrijventerreinen toe te staan, tenzij hier al een woonfunctie is vastgelegd en de huisvesting direct ten behoeve van het op de locatie gevestigde bedrijf is. De huisvesting is gebonden aan een ter plaatse voorkomende arbeidsbehoefte. Het maximum aantal personen, de norm voor parkeervoorzieningen, het indienen van een gebruiksmelding en het bijhouden van een nachregister zijn gelijk aan een reguliere woning in de kom.

3.1.3 Huisvesting in het buitengebied conform de 'Structuurvisie arbeidsmigranten 2008'

In het buitengebied van Someren richt de gemeente zich primair op de huisvesting van arbeidsmigranten die in de gemeente werkzaam zijn, aangezien bij agrarische bedrijven alleen arbeidsmigranten gehuisvest mogen worden die ook op die locatie werkzaam zijn.

In het buitengebied van Someren zijn verschillende huisvestingsvormen mogelijk. Het aantal personen is afhankelijk van het type voorziening.

- In een *woonunit*, alleen toegestaan bij een agrarisch bedrijf voor arbeidsmigranten die ter plaatse werkzaam zijn, mogen maximaal 4 personen per woonunit van 20m² gehuisvest worden. Dit is exclusief een minimum van gemeenschappelijke leef- en woonruimte van 5m² per persoon;
- In een *bedrijfswoning* (ook op een VAB) in het buitengebied is minimaal 12m² woonoppervlak per persoon toegestaan tot een maximum van 20 personen per woning;
- In een *woning* in het buitengebied is minimaal 12m² woonoppervlak per persoon toegestaan tot een maximum van 20 personen per woning;
- In een *bedrijfsgebouw* van een agrarisch bedrijf in het buitengebied is huisvesting ten behoeve van eigen werknemers op de desbetreffende locatie toegestaan;
- In een *logiesgebouw* in het kern(rand)gebied zijn maximaal 50 personen toegestaan;

Voor alle huisvestingsvormen dient parkeren geheel op eigen terrein plaats te vinden, waarbij per 3 huisvestingsplaatsen, 1 parkeerplaats de norm is.

Huisvesting vanaf 5 personen of meer wordt gebruikvergunningplichting gesteld (tot en met 10 personen kan volstaan worden met een gebruiksmelding vanaf 11 personen is een gebruiksvergunning verplicht).

Tot en met 4 personen is geen nachregister verplicht, vanaf 5 personen wordt een nachregister verplicht gesteld.

Volledigheidshalve verwijzen wij u naar het beleid dat in bijlage 3 is opgenomen.

3.2 Evaluatie 2013 van de 'Structuurvisie arbeidsmigranten 2008'

Op 24 april 2013 is de structuurvisie geëvalueerd. Door de evaluatie is de structuurvisie op een aantal punten aangepast.

Voor de benodigde voorzieningen is aansluiting gezocht bij het bouwbesluit en bouwverordening. Daarnaast heeft het ingediende amendement gezorgd voor een aantal andere aanpassingen in het beleid.

- Op bedrijfsgebouwen in het buitengebied is tijdelijke of permanente huisvesting ten behoeve van eigen werknemers op de desbetreffende locatie gemaximaliseerd tot 40 personen;
- Ten behoeve van tijdelijke huisvesting bij de vollegronds tuinbouwbedrijven vanwege de extreme arbeidspieken is het college bevoegd om jaarlijks een ontheffing te verlenen voor de piekperiode.
- Het schrappen van de mogelijkheid voor het oprichten van een logiesgebouw in kern(rand)zone.

Voor de volledige documenten verwijzen wij u naar bijlagen 4 en 5.

4. Wijzigingen gemeentelijk beleid

Het gemeentelijk beleid is ruim 10 jaar oud, waardoor overwogen moet worden of de uitgangspunten van dit beleid nog actueel zijn of dat deze bijgesteld moeten worden. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen de huisvesting in de kom, het bedrijventerrein en het buitengebied. In de huidige situatie in de gemeente Someren zijn er 119 locaties bekend waar arbeidsmigranten woonachtig zijn. Het aantal personen dat op een huisvestingsplaats woonachtig is, is een momentopname. In het voorjaar van 2019 is tijdens controles geconstateerd dat er 80 adressen zijn, waar maximaal 4 arbeidsmigranten gehuisvest zijn. Er zijn 11 locaties waar tot en met 5 personen huisvesting plaatsvindt. Er zijn 17 adressen bekend waar 6 tot 10 personen gehuisvest zijn. Vanaf 10 personen zijn er 5 locaties bekend, waarvan 2 in de kom en 3 in het buitengebied. De 3 locaties in het buitengebied zijn onder te verdelen in huisvesting in een separate woning (logiesgebouw) en 2 locaties waar de huisvesting bij het agrarisch bedrijf plaatsvindt. Van 6 locaties is het aantal personen dat gehuisvest is niet geïnventariseerd.

4.1 Huisvesting in de kom

4.1.1 Spreiding woningen

In het vigerende beleid is het toegestaan om maximaal 10 personen in een woning te huisvesten. In verschillende woonwijken in de gemeente Someren, blijken vooral de straten met aaneengebouwde woningen het zoekgebied voor de huisvestingsorganisaties te zijn voor het huisvesten van arbeidsmigranten. Deze woningen zijn namelijk relatief goedkoop in aanschaf en als er gemiddeld 8 personen in gehuisvest worden is dit voor de huiseigenaar uit financieel oogpunt aantrekkelijk.

Het huisvesten van arbeidsmigranten is noodzakelijk, omdat arbeidsmigranten werkzaamheden verrichten die anders niet uitgevoerd worden. Voor de leefbaarheid is het van belang een goede balans te waarborgen tussen de huisvesting van arbeidsmigranten en 'standaardhuishoudens'. Dit betekent dat niet complete straten aangewend mogen worden voor de huisvesting van arbeidsmigranten, maar dat er een spreiding dient te zijn. Deze spreiding zal op gebiedsniveau, maar ook op straatniveau dienen plaats te vinden. Door een goede spreiding van de locaties waar arbeidsmigranten gehuisvest worden te realiseren wordt naast het behoud van de leefbaarheid ook de parkeerdruk in een straat verminderd. Een spreiding van de locaties voor huisvesting van arbeidsmigranten dient toetsbaar en handhaafbaar te zijn.

Aantal woningen per straat in de kom:

- In de kom mag in een straat maximaal 10% van de woningen gebruikt worden voor de huisvesting van arbeidsmigranten (short stay en mid stay), waarbij het aantal woningen naar boven wordt afgerond;
- Het is niet toegestaan om twee woningen direct aangrenzend, direct tegenover elkaar en/of boven elkaar te (laten) gebruiken voor de huisvesting van arbeidsmigranten, waarbij de perceelgrenzen bepalend zijn.

4.1.2 Aantal personen

Door praktijkervaringen in het kader van de leefbaarheid is besloten bij eengezinswoningen binnen de kom maximaal 4 arbeidsmigranten te huisvesten. Hiermee komt de bezetting van eengezinswoningen door arbeidsmigranten overeen met de huisvesting van een doorsnee gezin. Dit zal ook de parkeerdruk verminderen aangezien bij de huidige situatie meer dan 4 arbeidsmigranten zijn gehuisvest in een eengezinswoning. Indien het om een grotere locatie gaat, is het mogelijk om meer dan 4 personen te huisvesten, tot een maximum van 10 personen. Het aantal te huisvesten personen is afhankelijk van de grootte van de woning en de parkeergelegenheid in de omgeving. In een straat mag maximaal 10% van de woningen gebruikt worden voor de huisvesting van arbeidsmigranten, waarbij het aantal woning naar boven afgerond wordt (16 woningen betekent afgerond 2). Als er minder dan 10 woningen in een straat aanwezig zijn, dan mag maximaal 1 woning gebruikt worden voor de huisvesting van arbeidsmigranten.

Aantal personen per woning in de kom:

- Per woning in de kom mag huisvesting van 4 arbeidsmigranten plaatsvinden;
- Als er voldoende ruimte is qua locatie en omgeving kan er in een woning tot een maximum van 10 personen huisvesting plaatsvinden;
- Per straat mag maximaal 10% van de woningen gebruikt worden voor de huisvesting van arbeidsmigranten, waarbij het aantal woningen naar boven wordt afgerond;
- Als er minder dan 10 woningen in een straat aanwezig zijn, dan mag 1 woning gebruikt worden voor de huisvesting van arbeidsmigranten.

4.1.3 Parkeren

In het huidige beleid staat dat per 3 huisvestingsplaatsen 1 parkeerplaats op eigen terrein gerealiseerd moet worden. Dit is (gedeeltelijk) mogelijk bij vrijstaande en halfvrijstaande woningen maar zeker niet bij aaneengebouwde woningen. Door het niet kunnen realiseren van parkeervoorzieningen op eigen terrein, ontstaat er in diverse straten parkeerdruk. Voorheen reden arbeidsmigranten gezamenlijk naar Nederland om werk te verrichten, tegenwoordig komt een groot deel van de buitenlandse werknemers met hun eigen auto, waardoor de parkeerdruk in een straat toeneemt.

Bij een ruimtelijke ontwikkeling wordt de parkeereis in basis op eigen terrein gerealiseerd. Het parkeren op eigen terrein is zodanig vormgegeven dat regulier gebruik van de functie mogelijk is en dat er voldoende ruimte is voor in- en uitstappen. De beoogde parkeersituatie bij de ruimtelijke ontwikkeling dient door middel van een inrichtingsplan op schaal te worden aangetoond. Bij het toetsen van dit inrichtingsplan worden de richtlijnen, zoals beschreven in de ASVV 2012 (of recentere uitgave), voor de maatvoering van parkeerplaatsen, parkeewegen, draaicirkels en andere relevante ontwerpeisen gehanteerd. Uitgangspunt is dat er geparkeerd dient te worden op eigen terrein, maar als dat niet of niet voldoende haalbaar is, zal aangetoond dienen te worden dat er voldoende parkeergelegenheid in een straat aanwezig is, zonder dat er een overbelasting van de parkeersituatie plaatsvindt. Dit zal onderbouwd dienen te worden door het uitvoeren van een parkeerdruk onderzoek door een ter zake deskundig onafhankelijk adviesbureau. Feitelijk betekent dit dat er tellingen moeten worden uitgevoerd op verschillende momenten van de dag binnen een straal van 100 meter van de woning. Uit dit onderzoek blijkt dan of parkeren in het openbaar gebied haalbaar is.

In de Nota parkeernormen is opgenomen dat een locatie gelegen in het centrum dient te voorzien in 0,55 parkeerplaats per kamer en voor de overige locaties in de kernen dient per kamer 0,7 parkeerplaats gerealiseerd te worden. Om deze norm te vertalen naar de huisvesting van arbeidsmigranten wordt voorgesteld om aansluiting te zoeken bij de genoemde normen, waarbij de norm toegepast wordt per huisvestingsplaats. Voorgesteld wordt om de norm in de kern te stellen op 0,6 parkeerplaats per huisvestingsplaats.

De norm zal dan ook bijgesteld moeten worden zodat voor iedere huisvestingsplaats er voorzien moet worden in een parkeerplaats.

Parkeren in de kom:

- Parkeren dient in beginsel op eigen terrein plaats te vinden;
- Bij huisvesting van meer dan 4 arbeidsmigranten waar parkeren niet op eigen terrein kan plaatsvinden, zal onderbouwd aangetoond dienen te worden door middel van een parkeerdruk onderzoek door een ter zake deskundig onafhankelijk adviesbureau dat parkeren door de bewoning van arbeidsmigranten niet leidt tot een onevenredige belasting in het openbare gebied;
- Per huisvestingsplaats dient voorzien te worden in 0,6 parkeerplaats.

De huisvesting van arbeidsmigranten op het bedrijventerrein dient aan dezelfde regels en uitgangspunten te voldoen als de huisvesting in de kom. Met één aanvullende voorwaarde, namelijk dat de arbeidsmigranten ook werkzaamheden verrichten op het ter plaatse gevestigde bedrijf.

4.2 Huisvesting in het buitengebied

4.2.1 Agrarische bedrijven

In het buitengebied van Someren is huisvesting van arbeidsmigranten mogelijk. Het eerste uitgangspunt in het buitengebied is dat er uitsluitend arbeidsmigranten gehuisvest worden die ter plaatse bij het agrarisch bedrijf werkzaam zijn. Als een bedrijf meerdere locaties heeft, wordt dit gezien als ter plaatse werkzaam. Deze arbeidsmigranten kunnen in de bedrijfswoning gehuisvest worden, waarbij een maximum van 20 personen geldt. In een bedrijfsgebouw mogen maximaal 40 personen per locatie gehuisvest worden. Tijdelijk, voor een maximale periode van 6 maanden, mogen er ook woonunits geplaatst worden, waarbij er maximaal 40 personen gehuisvest mogen worden met een maximum van 4 personen per woonunit. Welke vorm van huisvesting ook wordt aangewend, het maximum van het aantal te huisvesten personen is 40.

Bij vollegrondstuinbouwbedrijven en glastuinbouwbedrijven is het mogelijk om jaarlijks ontheffing te krijgen om in de piekmomenten voor een periode van maximaal 6 maanden, meer arbeidsmigranten te huisvesten. De behoefte aan meer arbeidsmigranten zal jaarlijks onderbouwd moeten worden. Bewoning wordt zowel in woonunits als in vaste gebouwen toegestaan, waarbij de woonunits verwijderd dienen te worden na afloop van de gestelde termijn. Bij een agrarisch bedrijf zal per huisvestingsplaats voorzien moeten worden in één parkeerplaats.

Huisvesting bij een agrarisch bedrijf:

- In totaal mogen er maximaal 40 personen op een locatie gehuisvest worden die ter plaatse werkzaam zijn;
- In een bedrijfswoning mogen maximaal 20 personen gehuisvest worden die ter plaatse werkzaam zijn;
- In een bedrijfsgebouw mogen maximaal 40 personen gehuisvest worden die ter plaatse werkzaam zijn;
- Voor een periode van maximaal 6 maanden mogen er 40 personen gehuisvest worden in woonunits, waarbij er 4 personen per woonunit gehuisvest mogen worden en de woonunits worden verwijderd na afloop van de gestelde termijn. De gemeente moet goedkeuring geven over de kwaliteit en uiterlijk van de woonunit. Ook deze personen dienen ter plaatse werkzaam te zijn;
- Bij vollegrondstuinbouwbedrijven en glastuinbouwbedrijven kan er jaarlijks ontheffing verleend worden om in de piekmomenten voor een periode van maximaal 6 maanden, meer arbeidsmigranten te huisvesten die ter plaatse werkzaam zijn. Bewoning kan zowel in woonunits als in vaste gebouwen, met dien verstande dat woonunits na afloop van de termijn verwijderd dienen te worden. Jaarlijks zal de behoefte onderbouwd dienen te worden.

4.2.2 Spreiding van de locaties

De locaties in het buitengebied bieden vaak meer ruimte voor de huisvesting van arbeidsmigranten omdat de percelen en de woningen vaak groter zijn. In het huidige beleid staat een maximum van 20 personen opgenomen die in een woning in het buitengebied gehuisvest mogen worden. Er zijn geen redenen om dit maximum aantal in dit beleid te wijzigen. Hetgeen waar wel aandacht voor nodig is, is de spreiding van het aantal woningen die voor de huisvesting van arbeidsmigranten aangewend kunnen worden. Per straat mag maximaal 20% van de woningen gebruikt worden voor de bewoning van arbeidsmigranten, waarbij het aantal woningen naar boven wordt afgerond. Tevens mogen niet twee direct naast elkaar, boven elkaar en/of tegenover gelegen woningen gebruikt worden voor de bewoning van arbeidsmigranten. Als er minder dan 5 woningen in een straat aanwezig zijn, dan mag maximaal 1 woning gebruikt worden voor de huisvesting van arbeidsmigranten. Als er grotere groepen gehuisvest worden op een locatie, is het wenselijk dat de afzonderlijke locaties verspreid in het buitengebied liggen om een concentratie te voorkomen. Vanaf 11 personen dienen locaties dan ook 250 meter van elkaar gesitueerd te worden. Tevens dient het beheer van deze locaties vastgelegd te worden in een anterieure overeenkomst. De spreiding draagt bij aan de leefbaarheid van een straat.

Aantal woningen per straat in het buitengebied:

- In het buitengebied wordt een spreiding opgenomen dat maximaal 20% van de woningen in een straat in gebruik genomen kunnen worden voor de bewoning van arbeidsmigranten (short stay en mid stay), waarbij het aantal woningen naar boven wordt afgerond;
- Als er minder dan 5 woningen in een straat staan, is het toegestaan om 1 woning te gebruiken voor de huisvesting van arbeidsmigranten;
- Het is niet toegestaan om twee woningen direct aangrenzend, tegenover elkaar en/of boven elkaar, te (laten) gebruiken voor de huisvesting van arbeidsmigranten, waarbij de perceelgrenzen bepalend zijn;

Locaties vanaf 11 personen dienen minimaal op 250 meter van elkaar gelegen te zijn.

4.2.3 Parkeren

Op de locaties in het buitengebied van Someren die gebruikt worden voor de bewoning van arbeidsmigranten, dient parkeren volledig op eigen terrein plaats te vinden. Dit betreft alle voorkomende situaties. In de Nota parkeernormen van de gemeente Someren is opgenomen dat een locatie gelegen in het buitengebied dient te voorzien in 0,7 parkeerplaats per kamer. Deze norm wordt in het kader van de huisvesting van arbeidsmigranten toegepast per huisvestingsplaats.

Parkeren in het buitengebied:

- Parkeren dient op eigen terrein plaats te vinden;
- Per huisvestingsplaats dient voorzien te worden in 0,7 parkeerplaats.

4.2.4 Logiesgebouwen

In de evaluatie van 2013 is de mogelijkheid voor het oprichten van een logiesgebouw in de kernrandzones geschrapt. Er is met het huidige beleid al een tekort aan huisvestingsplaatsen voor arbeidsmigranten, waar geen oplossing voor is. Door het verlagen van het aantal woningen en het aantal personen in een woning, zal er een alternatief gezocht moeten worden voor de huisvesting van arbeidsmigranten, aangezien deze mensen in Someren een arbeidsbehoefte vervullen. Een goede oplossing hiervoor zou de realisatie van enkele logiesgebouwen kunnen zijn. Een logiesgebouw zorgt voor meerdere huisvestingsplaatsen, waarbij het pand ook nog voorzien kan worden van een beheerder, zodat er controle uitgeoefend kan worden. Aangezien er dan een grotere groep arbeidsmigranten in één gebouw komt te wonen. Deze locaties zouden in kernrandzones gerealiseerd kunnen worden, zodat de te huisvesten personen ook op korte afstand van de centrumvoorzieningen zijn gesitueerd. Tevens zal gelet op de ontwikkeling landschappelijke inpassing geëist worden. Als er meerdere logiesgebouwen opgericht worden, zullen de locaties minimaal 250 meter uit elkaar moeten liggen om te zorgen voor een goede spreiding. Tevens zal er een anterieure overeenkomst afgesloten worden om het beheer en de landschappelijke inpassing te borgen. Het mogelijk maken van een logiesgebouw wordt niet middels een afwijkingsbevoegdheid gedaan, maar daarvoor zal de bestemming gewijzigd dienen te worden, met een bestemmingsplanprocedure.

Logiesgebouwen in kernrandzones:

- Het toestaan van logiesgebouwen voor de huisvesting van arbeidsmigranten;
- Logiesgebouwen mogen alleen in de kernrandzones gerealiseerd worden;
- Het aanstellen van een beheerder;
- Landschappelijk inpassen van het perceel;
- Het afsluiten van een anterieure overeenkomst;
- De locaties van logiesgebouwen dienen minimaal 250 meter uit elkaar gelegen te zijn.

De huisvesting van arbeidsmigranten in zowel burgerwoningen als plattelandswoningen in het buitengebied dienen in hoofdlijnen aan dezelfde regels te voldoen als de huisvesting van arbeidsmigranten in de kom. De specifieke verschillen zijn beschreven in hoofdstuk 5.

4.3 Huisvesting algemeen

4.3.1 SNF-Normering

Een item dat steeds vaker aan de orde komt is SNF-normering. Huisvesters hanteren de gestelde normen voor het huisvesten van arbeidsmigranten. SNF staat voor Stichting Normering Flexwonen. Stichting Normering Flexwonen komt voort uit de Nationale Verklaring Tijdelijke huisvesting arbeidsmigranten die op 28 maart 2012 is ondertekend door een groot aantal partijen, zoals de minister van Binnenlandse Zaken, de VNG, Aedes, ABU, NBBU, VIA, LTO Nederland, Productschap Vee en Vlees, CNV, FNV, Pools Overlegplatform in Nederland en diverse gemeenten. De ondertekenaars hebben zich onder meer verplicht om een inspanning te leveren voor het vastleggen van normen voor goede huisvesting in CAO's en in certificering, en voor een vertrouwenwekkend systeem van handhaving van die normen. SNF beheert de registers van ondernemingen die aan de norm voor huisvesting van arbeidsmigranten voldoen en onderhoudt de normen.

In ons huidige beleid is er geen plek voor SNF normering. Aangezien er bij de huisvesting van arbeidsmigranten de normering van SNF een norm is die bekend is en nagenoeg overeenkomt met het bouwbesluit is het van toegevoegde waarde om deze normering als voorwaarde te stellen bij de huisvesting van arbeidsmigranten. Naast deze normering zal er aan de wettelijke eisen van het bouwbesluit voldaan moeten worden. Het grootste verschil tussen de SNF-normering en het bouwbesluit is dat in het bouwbesluit er strengere eisen voor daglichttoetreding zijn opgenomen, waar ook aan voldaan moet worden. Daarnaast zijn een aantal eisen van de SNF-normering aanvullend op het bouwbesluit. Zoals verwoord in paragraaf 2.1 is in bijlage 1 en 2 informatie toegevoegd over de kosten van SNF én de daadwerkelijke uitwerking waar de SNF-norm op ziet, waarbij ook de verhouding tot het bouwbesluit is meegenomen.

Normen:

- De huisvestingslocatie voor meer dan 4 arbeidsmigranten dient aantoonbaar te voldoen aan de SNF-normering;
- Alle huisvestingslocaties dienen te voldoen aan de uitgangspunten van het Bouwbesluit.

4.3.2 Nachregister

Om vast te leggen hoeveel personen een woning bewonen, wordt een nachregister in alle gevallen verplicht gesteld. Het nachregister geeft inzage in de duur van het verblijf van een arbeidsmigrant. Dit is van belang om te weten of een arbeidsmigrant zich moet inschrijven in het GBA of bij een duur van minder dan 4 maanden toeristenbelasting dient te betalen. Personen die korter dan 4 maanden in Nederland wonen worden als toeristen in de BRP opgenomen.

Nachregister:

- Bij iedere locatie waar huisvesting van arbeidsmigranten plaatsvindt, ongeacht het aantal personen, dient een nachregister bijgehouden te worden.
- Een arbeidsmigrant dient zich in te schrijven in het GBA of BRP.

4.3.3 Geen overlast of belemmeringen

Het huisvesten van arbeidsmigranten is onder de genoemde voorwaarden mogelijk. De huisvesting mag niet leiden tot onevenredige verkeersoverlast, aangezien dit de leefbaarheid niet ten goede komt. Tevens mag de huisvesting niet leiden tot milieuhinder of belemmeringen voor omliggende woningen of bedrijven, deze afweging dient bij iedere ontwikkeling gemaakt te worden.

Geen overlast of belemmering:

- De huisvesting mag niet leiden tot onevenredige verkeersoverlast;
- De huisvesting mag niet leiden tot milieuhinder of belemmeringen voor omliggende woningen of bedrijven.

4.3.4 Expats

Er zijn enkele initiatieven ingediend om de mogelijkheden te onderzoeken voor het huisvesten van expats. Het 'Beleid huisvesting arbeidsmigranten 2020' voorziet hier niet in. De huisvestingsbehoeften van expats en arbeidsmigranten zijn verschillend en vragen een andere benadering en dito uitgangspunten. Voor het huisvesten van expats zal een apart beleid opgesteld worden.

Expats: Huisvesting van expats maakt geen onderdeel uit van dit beleid

5. Vertaling nieuw beleid in bestemmingsplannen

In bestemmingsplannen mogen ruimtelijke aspecten in het kader van de huisvesting van arbeidsmigranten opgenomen worden. Ook de direct hiermee verband houdende zaken, zoals een nachtregister, zullen hier onderdeel van uit maken. Dit zorgt voor een totaaloverzicht van de voorwaarden die gesteld worden aan huisvesting van arbeidsmigranten. Hierdoor is er een duidelijk toetsingskader dat volledig opgenomen kan worden in een te verlenen omgevingsvergunning en zorgt voor de controles van handhaving voor een totaaloverzicht van de regels waaraan voldaan moet worden. De bepaling van de komgrenzen is conform het bestemmingsplan.

Voor de logiesgebouwen in kernrandzones is geen wijzigingsbevoegdheid opgenomen, omdat op voorhand niet in te schatten is waar een logiesgebouw is voorzien. Voor het realiseren van een logiesgebouw zal een bestemmingsplanprocedure doorlopen dienen te worden, waardoor de beslissingsbevoegdheid bij de gemeenteraad blijft.

Onderstaand treft u een overzicht aan van de regels zoals voorgesteld wordt om deze in de regels van een bestemmingsplan op te nemen.

5.1 Algemeen

arbeidsmigrant:

persoon die vanuit een ander land naar Nederland komt met als doel arbeid te verrichten en inkomen te verwerven.

bewoning:

het verblijven in of gebruiken van een ruimte als woonruimte inclusief nachtverblijf.

wonen:

het verblijven van een huishouden in een (bedrijfs-, of plattelandswoning-) woning.

huishouden:

één of meerdere personen die gemeenschappelijk samenleven in een onderlinge persoonlijke verbondenheid en gericht op duurzaam samen zijn.

SNF

Stichting Normering Flexwonen

woning/wooneenheid:

één complex van ruimten, uitsluitend bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden.

In de bestemmingsomschrijving van de betreffende bestemming wordt vastgelegd dat wonen en bewoning is toegestaan.

5.2 Huisvesting in de kom

Afwijkingsbevoegdheid:

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor de structurele of tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten in een woning. Hierbij gelden de volgende randvoorwaarden:

1. Het is toegestaan om een woning te gebruiken voor bewoning door maximaal 4 personen;
2. De woning voldoet aan de regels uit het bouwbesluit;
3. In een straat mag maximaal 10% van de woningen gebruikt worden voor bewoning, waarbij de woningen niet direct naast elkaar, tegenover elkaar, of boven elkaar gesitueerd mogen zijn, waarbij de perceelgrenzen bepalend zijn;
4. Er dient een nachregister bijgehouden te worden;
5. In afwijking op lid 1 is het mogelijk om tot een maximum van 10 personen bewoning te laten plaatsvinden, mits aangetoond wordt dat er voldoende parkeergelegenheid is op eigen terrein en de bewoning niet tot overlast leidt in de omgeving;
6. De woning (met meer dan 4 arbeidsmigranten) voldoet aan de SNF-normering en dit dient aangetoond te worden;
7. Bij huisvesting van meer dan 4 arbeidsmigranten waar parkeren niet (volledig) op eigen terrein plaats kan vinden, zal door middel van een parkeerdruk onderzoek door een ter zake deskundig onafhankelijk adviesbureau aangetoond worden dat parkeren in het openbaar gebied haalbaar is. De parkeervoorzieningen worden door middel van een inrichtingsschets aangetoond, waarbij per huisvestingsplaats 0,6 parkeerplaats gerealiseerd wordt;
8. Er dient in het kader van de brandveiligheid voldaan te worden aan de (aanvullende) eisen bij een woonfunctie voor kamergewijze verhuur conform het Bouwbesluit, zoals geldend ten tijde van de aanvraag om omgevingsvergunning.

5.3 Huisvesting op een bedrijventerrein

Afwijkingsbevoegdheid:

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor de structurele of tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten in een bedrijfswoning. Hierbij gelden de volgende randvoorwaarden:

1. Het is toegestaan om een bedrijfswoning te gebruiken voor bewoning door maximaal 4 personen;
2. De bedrijfswoning mag alleen bewoond worden door de personen die ook ter plaatse werkzaam zijn;
3. De bedrijfswoning voldoet aan de regels uit het bouwbesluit;
4. Parkeren dient op eigen terrein plaats te vinden. Als parkeren op eigen terrein niet (volledig) mogelijk is, dient door middel van een parkeerdruk onderzoek door een ter zake deskundig onafhankelijk adviesbureau te worden aangetoond dat parkeren in het openbaar gebied haalbaar is. De parkeervoorzieningen worden door middel van een inrichtingsschets aangetoond, waarbij per huisvestingsplaats 0,6 parkeerplaats gerealiseerd wordt;
5. In een straat mogen maximaal 10% van de woningen gebruikt worden voor bewoning, waarbij de woningen niet direct naast elkaar, tegenover elkaar of boven elkaar gesitueerd mogen zijn, waarbij de perceelgrenzen bepalend zijn;
6. Er dient een nachregister bijgehouden te worden;
7. Er dient in het kader van de brandveiligheid voldaan te worden aan de (aanvullende) eisen bij een woonfunctie voor kamergewijze verhuur conform het Bouwbesluit, zoals geldend ten tijde van de aanvraag om omgevingsvergunning.

5.4 Huisvesting in het buitengebied in een burgerwoning of plattelandswoning

Afwijkingsbevoegdheid:

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor de structurele of tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten in een (plattelands)woning. Hierbij gelden de volgende randvoorwaarden:

1. Het is toegestaan om een (plattelands)woning te gebruiken voor bewoning door maximaal 4 personen;
2. Parkeren dient volledig op eigen terrein plaats te vinden, waarbij de parkeervoorzieningen middels inrichtingsschets aangetoond worden waarbij per huisvestingsplaats 0,7 parkeerplaats gerealiseerd dient te worden.
3. De woning voldoet aan de regels uit het bouwbesluit;
4. In een straat mogen maximaal 20% van de totaal aantal woningen gebruikt worden voor bewoning, waarbij de woningen niet direct naast elkaar, tegenover elkaar of boven elkaar gesitueerd mogen zijn, waarbij de perceelgrenzen bepalend zijn;
5. Er dient een nachtregister bijgehouden te worden;
6. In afwijking op lid 1 is het mogelijk om tot een maximum van 20 personen bewoning te laten plaatsvinden, mits aangetoond wordt dat er voldoende parkeergelegenheid is op eigen terrein en dat bewoning niet tot overlast leidt in de omgeving;
7. De woning (met meer dan 4 arbeidsmigranten) voldoet aan de SNF-normering en dit dient aangetoond te worden;
8. Er dient in het kader van de brandveiligheid voldaan te worden aan de (aanvullende) eisen bij een woonfunctie voor kamergewijze verhuur conform het Bouwbesluit, zoals geldend ten tijde van de aanvraag om omgevingsvergunning;
9. Vanaf 11 personen dient minimaal 250 meter aangehouden te worden ten opzichte van een andere locatie waar meer dan 10 arbeidsmigranten gehuisvest worden;
10. Vanaf 11 personen dient het perceel landschappelijk ingepast te worden;
11. Vanaf 11 personen dient het beheer in een overeenkomst vastgelegd te worden.

Voor het huisvesten van 11 personen of meer is een gebruiksvergunning nodig.

5.5 Huisvesting in het buitengebied bij het agrarisch bedrijf

Afwijkingsbevoegdheid:

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor de structurele of tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten in een bedrijfswoning, in bestaande of direct vergunbare bedrijfsgebouwen of ten behoeve van alleen tijdelijke huisvesting in woonunits, (sta-)caravans of vergelijkbare onderkomens. Hierbij gelden de volgende randvoorwaarden:

1. Deze huisvesting dient noodzakelijk te zijn uit een oogpunt van een doelmatige agrarische bedrijfsvoering vanuit het oogpunt van de structurele of tijdelijke grote arbeidsbehoefte in het betreffende agrarisch bedrijf, waarover advies gevraagd kan worden aan de AAB;
2. De huisvesting mag uitsluitend werknemers betreffen, die alleen binnen het bedrijf waar ze gehuisvest zijn, werkzaamheden verrichten;
3. De huisvestingslocatie voldoet aan de regels uit het bouwbesluit;
4. De huisvesting (met meer dan 4 arbeidsmigranten) voldoet aan de SNF-normering en dit dient aangetoond te worden;
5. Per locatie mogen er in totaal maximaal 40 personen gehuisvest worden;

6. Bij huisvesting in een bedrijfswoning mogen maximaal 20 personen per locatie worden gehuisvest;
7. Bij huisvesting in een bedrijfsgebouw mogen maximaal 40 personen per locatie worden gehuisvest;
8. Huisvesting in woonunits, (sta-)caravans of vergelijkbare onderkomens is alleen toegestaan als het gaat om een aantoonbaar tijdelijke oplossing gedurende maximaal 6 maanden per kalenderjaar, waarbij de gemeente goedkeuring dient te geven over de kwaliteit en uiterlijk van de woonunit;
9. Bij tijdelijke huisvesting in woonunits, (sta-) caravans of vergelijkbare onderkomens dienen deze na afloop van de termijn (zoals bepaald onder lid 8) te worden verwijderd;
10. Per woonunit mogen maximaal vier personen worden gehuisvest;
11. De bouwhoogte van een woonunit mag niet meer bedragen dan 3,5 m¹;
12. De genoemde verblijven moeten worden geplaatst binnen het agrarische bestemmingsvlak;
13. De ruimtelijke kwaliteit wordt gewaarborgd conform het beeldkwaliteitsplan buitengebied 2011;
14. Het perceel dient bij structurele huisvesting landschappelijk ingepast te worden conform de uitgangspunten van het beeldkwaliteitsplan buitengebied 2011;
15. Parkeren dient volledig op eigen terrein plaats te vinden, waarbij de parkeervoorzieningen middels inrichtingsschets aangetoond worden en per huisvestingsplaats moet minimaal 0,7 parkeerplaats gerealiseerd te worden;
16. In afwijking op de leden 5, 6, 7 en 10 kan ten behoeve van piekmomenten in de vollegrondstuinbouw en glastuinbouw voor een periode van maximaal 6 maanden gemotiveerd worden afgeweken van maximaal aantal te huisvesten personen in woonunits of bestaande bebouwing. De noodzaak dient jaarlijks aangetoond te worden en daarnaast zal voor wat betreft de huisvesting in woonunits voldaan moeten worden aan het bepaalde onder lid 8;
17. Zelfstandige bewoning van bedrijfsgebouwen en andere niet voor bewoning bestemde gebouwen is niet toegestaan;
18. Er dient een nachtregister bijgehouden te worden;
19. De beheerafspraken dienen vastgelegd te worden;
20. Er dient in het kader van de brandveiligheid voldaan te worden aan de (aanvullende) eisen bij een woonfunctie voor kamergewijze verhuur conform het Bouwbesluit, zoals geldend ten tijde van de aanvraag om omgevingsvergunning.

Aan de omgevingsvergunning worden de voorschriften verbonden dat:

- a. de vergunning voor het huisvesting van meer dan 40 personen wordt ingetrokken indien de daaraan ten grondslag liggende tijdelijk grote arbeidsbehoefte niet meer aanwezig is;
- b. binnen twee maanden nadat het gebruik als tijdelijke huisvesting van arbeidsmigranten is beëindigd, dient dit door het bedrijf schriftelijk gemeld te worden bij het college van burgemeester en wethouders;
- c. de voorzieningen dienen te worden verwijderd binnen twee maanden na beëindiging van het gebruik van deze voorzieningen voor tijdelijke huisvesting van werknemers.

6. Handhaving

In de huidige situatie voert team handhaving twee maal per jaar controles uit op de huisvesting van arbeidsmigranten. Daar waar misstanden of onveilige situaties geconstateerd worden, volgt een afspraak met de eigenaren c.q. (onder)verhuurders van de woning om de problemen op te lossen. Indien dit niet tot het gewenste resultaat leidt, wordt handhavend opgetreden. Dit laatste komt nagenoeg niet voor. Daarnaast kan er direct ingegrepen worden bij onveilige situaties als dat noodzakelijk is.

Tijdens de controles wordt ook in kaart gebracht of de inschrijvingen BRP (Basisregistratie personen) op orde zijn. Verblijven arbeidsmigranten langer dan 4 maanden in Nederland behoren zij zich in te (laten) schrijven op het adres waar zij wonen en, zich daarmee te registreren in het GBA. In de praktijk blijkt dit vaak lastig, omdat arbeidsmigranten niet weten hoe lang ze zullen blijven of ze geven (onterecht) aan dat ze maar voor korte duur verblijven en zich niet hoeven in te schrijven.

Met het opstellen van nieuwe beleidsregels is het van belang dat deze regels ook te handhaven zijn. Als de beleidsregels zijn vastgesteld, is het in het kader van de handhaving wenselijk om deze te vertalen in de regels van het bestemmingsplan, zodat deze vervolgens in een benodigde omgevingsvergunning vertaald kunnen worden.

In de voorbije jaren zijn er diverse wrakingsbrieven gestuurd aan eigenaren van woningen waar in strijd met het bestemmingsplan (te veel) arbeidsmigranten zijn gehuisvest. In de wrakingsbrieven is duidelijk aangegeven dat op termijn nieuw beleid wordt gemaakt. Afhankelijk van het nieuwe beleid zal worden overgegaan tot handhaving. Zodra het onderhavige beleid is verankerd in bestemmingsplannen, zal een aanvang worden genomen met handhaving. Op deze wijze wordt na de implementatie van het beleid in bestemmingsplannen gezorgd dat de dan nog strijdige situaties worden gehandhaafd dan wel gelegaliseerd (door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning op basis van het nieuwe beleid).

Nadat de vergunningen verleend zijn voor de locaties waar arbeidsmigranten zijn gehuisvest, gaat de frequentie van toezicht door de gemeente naar 1x per jaar.

7. Uitvoering beleid

7.1 Overgangssituatie

Na het vaststellen van het beleid zal er een overgangssituatie ontstaan voor bestaande huisvestingslocaties. De peildatum voor het overgangsrecht is de datum van het vaststellen van dit beleid, te weten 5 maart 2020.

De SNF normering is een belangrijk aspect dat is toegevoegd voor bewoningen door meer dan 4 arbeidsmigranten en dat gevolgen heeft voor degenen die woningen verhuren. Om te voorkomen dat er kosten in rekening moeten worden gebracht bij degenen die bij ons bekend zijn (doordat ze al een melding of vergunning hebben), maar die nu vergunningplichtig worden, hebben we gemeend een overgangstermijn te stellen. Er wordt 2 keer per jaar gecontroleerd ter plaatse waar arbeidsmigranten worden gehuisvest. Voor de locaties die al een melding of vergunning hebben, stellen we voor dat zij in 2020 aantoonbaar aan alle regels uit het nieuwe beleid moeten voldoen. Tijdens de controles wordt op alle nieuwe regels gecontroleerd. Wanneer diegenen voldoen aan alle regels (waaronder ook de SNF normering) krijgen zij van rechtswege een vergunning voor de huisvesting. Zij krijgen daardoor geen extra kosten voor de leges in rekening gebracht. Wanneer zij de genoemde termijn overschrijden, en dus in 2020 niet beschikken over een SNF normering of niet aantoonbaar voldoen aan de overige regels, dan geldt de overgangssituatie uiteraard niet meer. Er zal dan alsnog een vergunning aangevraagd moeten worden, met de bijkomende legeskosten.

De overgangssituatie is van toepassing op bestaande locaties waar arbeidsmigranten zijn gehuisvest en waarbij de woningen direct naast, boven elkaar en/of tegenover elkaar zijn gelegen. Aangezien de locaties niet zijn vergund of de startdatum niet is vastgelegd, is niet te bepalen welke locatie als eerste is ontstaan. Deze locaties worden in beginsel onder het overgangsrecht gebracht. Concreet betekent dit dat deze locaties kunnen blijven bestaan, maar als de huisvesting wordt beëindigd en de locatie 6 maanden of langer niet meer wordt bewoond, is het overgangsrecht niet meer van toepassing. Bij het opnieuw in gebruik nemen van de locatie voor de huisvesting van arbeidsmigranten zal de locatie moeten voldoen aan alle uitgangspunten van het beleid en het bestemmingsplan.

Er is in beginsel geen sprake van een overgangssituatie als het gaat om het aantal personen. Voor iedere locatie dient een omgevingsvergunning aangevraagd te worden, waarbij voldaan moet worden aan de gestelde voorwaarden. Als niet voldaan kan worden aan de voorwaarden wordt de aanvraag omgevingsvergunning geweigerd en handhavend opgetreden.

7.2 Bestemmingsplan

Het beleid zal vertaald dienen te worden in een bestemmingsplan, zodat het beleid middels een in het bestemmingsplan opgenomen procedure (binnenplanse afwijkingsbevoegdheid) toegepast kan worden. Na vaststelling van het beleid zal er een bestemmingsplan opgesteld worden waarin de regels van het beleid voor het hele grondgebied opgenomen worden. Deze nieuwe regels vervangen reeds bestaande regels voor de huisvesting van arbeidsmigranten of worden toegevoegd aan bestemmingsplannen. Hierdoor ontstaat er uniformiteit van de regels in de bestemmingsplan.

7.3 Omgevingsvergunning

In 2010 zijn de huisvesting van arbeidsmigranten voor diverse locaties in kaart gebracht. Woningeigenaren hebben per locatie het maximaal aantal arbeidsmigranten gemeld. Met deze inventarisatie is inzicht verkregen waar arbeidsmigranten gehuisvest zijn en voor welke periode. Aan de hand hiervan is bepaald of de arbeidsmigranten ingeschreven dienen te worden in het GBA of dat zij geregistreerd moesten worden in het BRP als niet-ingezetenen. Deze inventarisatie is destijds niet getoetst aan het geldende beleid, bestemmingsplan of bouwbesluit.

Bestaande locaties

Op het overgangsrecht zijn wij reeds ingegaan in paragraaf 7.1.

In de uitvoering van het nieuwe beleid, dat voorziet in een vergunning per locatie, wordt een datum bepaald waarbinnen een aanvraag om een vergunning moet zijn ingediend. De bij de gemeente bekende locaties zullen van gemeentewege worden aangeschreven om een vergunning aan te vragen. Het tijdig indienen van een aanvraag voor deze groep betekent een beoordeling vanuit toezicht waarbij rekening wordt gehouden met de reeds bestaande situatie en de SNF normering. Op het moment dat de beoordeling akkoord is bevonden zoals beschreven in paragraaf 7.1 krijgt de aanvrager een vergunning zonder dat daar leges voor in rekening worden gebracht.

Nieuwe aanvragen

Het is gewenst om tijdens de aanvraag omgevingsvergunning de betreffende locatie te controleren, zodat de feitelijke situatie vastgelegd kan worden. Op basis van deze informatie kunnen de eventuele aanvullende voorwaarden (bouw en/of brandveiligheid) die nodig zijn voor het in gebruik nemen van het pand voor de huisvesting van arbeidsmigranten verankerd worden in de omgevingsvergunning. De aanvragen omgevingsvergunningen worden, zoals gebruikelijk, overlegd met de toezichthouder. De toezichthouder bepaalt mede of voor een locatie een controle gewenst is. De toezichthouder zal in de controle het aantal slaapplekken, de bestaande bouwkundige staat, de bestaande staat van de installaties, de hygiëne in en om de woning en het aantal parkeerplaatsen in kaart brengen. Deze aspecten worden betrokken bij de besluitvorming waardoor de omgevingsvergunning ook ten aanzien van de controles op de huisvesting van arbeidsmigranten een meerwaarde hebben. Nieuwe aanvragen dienen leges te betalen conform de legesverordening. Uitzondering op deze regel vormen locaties in het buitengebied voor de huisvesting van maximaal 4 arbeidsmigranten.

Nadat de vergunning is verleend, volgt de controle. Hier is afstemming met de uitvoering van de toeristenbelasting van belang. Op basis van het nachtregister wordt toeristenbelasting geheven.

Voor alle locaties waar huisvesting van arbeidsmigranten plaatsvindt, zal in het kader van het Bouwbesluit getoetst worden aan de (aanvullende) eisen bij een woonfunctie voor kamergewijze verhuur conform het Bouwbesluit, zoals geldend ten tijde van de aanvraag om omgevingsvergunning. Door deze werkwijze worden alle aanvragen op dezelfde wijze getoetst en worden er dezelfde eisen qua brandveiligheid gesteld.

7.4 Evaluatie

Na een periode van drie jaar zal het beleid geëvalueerd worden. De evaluatie ziet toe op een nadere afweging over het al dan niet noodzakelijk achten van een aanpassing van het beleid.

8. Integratie

Een deel van de buitenlandse werknemers besluit uiteindelijk om zich in Nederland te vestigen. Voor huisvesting zijn deze nieuwkomers aangewezen op de reguliere woningmarkt. Concreet betekent dit dat zij een woning huren via een woningcorporatie, particuliere huur of een woning kopen. Naast huisvesting is het belangrijk dat deze nieuwkomers gaan participeren in de samenleving. Om de integratie in goede banen te leiden wordt er binnen de gemeente Someren bij diverse instanties aandacht besteed aan de integratie. Bij de instanties kinderopvang, onderwijs, bibliotheek en welzijns- en gezondheidsinstellingen wordt een aanbod op maat aangeboden. Bestuurlijk is verzocht om een passage op te nemen over de voorzieningen die diverse instanties hebben om arbeidsmigranten te laten integreren in de samenleving. Onderstaand treft u een overzicht aan van het aanbod per instantie.

8.1 Onis

Onis begeleidt arbeidsmigranten bij hun komst in Someren en maakt daarbij gebruik van tolken. Onis heeft hiervoor een netwerk van (vrijwillige) tolken. Daarnaast heeft Onis voor arbeidsmigranten een Taalgroep voor Nederlands 2e taal en geeft Onis cursussen Nederlands voor Polen. Voor financiële vragen kan Onis terecht bij de Formulieren-Brigade als Schulddienst. Bij arbeidsuitbuiting of conflicten zet Onis klachten door naar het Peelland Interventieteam (PIT).

8.2 Kinderopvang

Alle Kinderopvangorganisaties in Someren zijn VVE (voor- en vroegschoolse educatie) gecertificeerd. Dit houdt in dat de pedagogisch medewerkers speciaal geschoold zijn om de VVE-programma's uit te voeren en daarmee in een extra aanbod voor de peuters met taalachterstand te voorzien. De gemeente subsidieert 3,5 uur peuterwerk per week voor de peuters met VVE indicatie, naar verwachting komen alle arbeidsmigranten hiervoor in aanmerking. Tevens wordt er geprobeerd wederzijds begrip te krijgen over de gebruiken in Nederland en het land van herkomst. De kinderopvang zorgt voor een verwijzing naar Onis voor de taalcursussen. De kinderopvang geeft een ouderbrief (in Nederlands en/of Pools) mee over het project dat centraal staat, zodat zij ook thuis hier met het kind mee aan de slag kunnen. Voor de bespreking van een kind kunnen de ouders een tolk meenemen. Daarnaast wordt aan anderstalige ouders zoveel mogelijk prentenboeken meegegeven, zodat ze het boek in hun eigen taal met de kinderen kunnen lezen.

8.3 Jeugdgezondheidszorg

Door de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) wordt extra aandacht gegeven aan de peuters van arbeidsmigranten/anderstaligen om de algehele ontwikkeling van de peuter te volgen. Dit kan samengaan met opvoedingsgerichte Individuele huisbezoeken. De JGZ werkt met het "Aanbod Stevig Ouderschap" bij specifieke casussen voor arbeidsmigranten. Ook wordt gewerkt met de methode "GIZ" (gezamenlijk inschatten zorgbehoeftes bij ouders). Bij de multiprobleemgezinnen wordt de Jeugd- en Jongerencoach ingeschakeld.

8.4 Basisonderwijs

De kinderen van arbeidsmigranten die in Someren komen wonen en de basisschool leeftijd hebben, kunnen kiezen tussen een integrale opvang bij de openbare basisschool De Ranonkel van de Stichting PlatOO of de aparte opvang die de basisschool De Diamant aanbiedt voor de bijzondere scholen van de Stichting Prodas. Vanuit de gemeente wordt een subsidie geboden voor de opvang leerlingen voor wie de Nederlandse taal de tweede taal is. Aangevuld met de extra middelen vanuit de schoolbesturen wordt een passend aanbod gerealiseerd.

Op de Diamant wordt met o.a. beide genoemde subsidiemogelijkheden taalonderwijs voor kinderen van arbeidsmigranten aangeboden door middel van:

- de nieuwkomersklas (intensief NT2 onderwijs voor kinderen die korter dan een jaar in NL zijn). Het aantal uren is afhankelijk van de hoeveelheid nieuwkomers (ongeveer 4 uur per nieuwkomer). Deze worden gegeven door een NT2 leerkracht. Op dit moment betekent dat de volledige lestijd;
- de taalklas; 2 dagdelen Nederlandse les. Doorgaans leerlingen die al langer dan een jaar in NL zijn. Deze worden gegeven door een NT2 leerkracht + NT2 onderwijsassistent;
- ondersteuning in groep 1-2; 5 dagdelen door een NT2 onderwijsassistent.

Op basisschool De Ranonkel wordt de opvang van de NT2 leerlingen zoveel mogelijk geïntegreerd binnen het bestaande aanbod.

8.5 Bibliotheek Helmond Peel

Met de Bibliotheek Helmond Peel wordt samengewerkt om de ouders te mobiliseren voor een bezoek aan de bibliotheek en het bijwonen van themabijeenkomsten in de bibliotheek. Boeken in de eigen taal (o.a. Poolse) zijn aanwezig op de bibliotheek. De Bibliotheek Helmond Peel heeft een collectie "andere talen" in de bibliotheek Someren, deze is onlangs uitgebreid met extra boeken voor Arabische en Poolse peuters en kleuters. Op basisschool De Diamant zijn diverse activiteiten uitgevoerd om de schrijfvaardigheid van de leerlingen te verbeteren door de leesconsulent van de bibliotheek tijdens het wekelijkse atelier. Binnen de bibliotheek is een Taalpunt ingericht waar deze doelgroep specifieke informatie kan vinden. Daarnaast biedt het programma Klik en Tik de mogelijkheid om de digitale vaardigheid van o.a. arbeidsmigranten te verhogen. De bibliotheek en het consultatiebureau hebben geregeld overleg over het bereiken van deze doelgroep. De bibliotheek zorgt dat er voor de kinderen van deze doelgroep boeken in de moedertaal aanwezig zijn.

8.6 Gezins- en jongerencoaches

Gezins- en Jongerencoaches hebben weinig arbeidsmigranten onder hun cliënten. De verwachting is, dat met stijgen van het aantal arbeidsmigranten binnen onze gemeente, de Gezins- en Jongerencoaches daarmee ook meer (kinderen van) arbeidsmigranten als cliënt krijgen. De Gezins- en Jongerencoaches zijn nog maar beperkt toegerust voor deze doelgroep. De Gezins- en Jongerencoaches hebben behoefte aan training en informatie daarover.